

3 (Sem-1/CBCS) PHI HC 1

2022

PHILOSOPHY

(Honours)

Paper : PHI-HC-1016

(Indian Philosophy—I)

Full Marks : 80

Time : 3 hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions

1. Answer the following as directed (any ten) :

1×10=10

তলত দিয়াবোৰৰ নিৰ্দেশ অনুসৰি উত্তৰ দিয়া (যি কোনো দহটা) :

(a) From which original word the term 'Yajña' is derived?

কোনটো মূল শব্দৰ পৰা 'যজ্ঞ' শব্দটোৰ ব্যুৎপত্তি হৈছে?

(b) Jainism is an Āstika/Nāstika school of Indian Philosophy.

(Choose the correct option)

জৈন ভাৰতীয় দৰ্শনৰ এটা আস্তিক/নাস্তিক সম্প্ৰদায়।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

A23/453

(Turn Over)

(2)

(c) Which Upaniṣad contains the Mahāvākya 'Prajñānam Brahma'?

'প্রজ্ঞানং ব্রহ্ম' এই মহাবাক্যটো কোনখন উপনিষদত সন্নিবিষ্ট হৈ আছে?

(d) What is the meaning of the word 'Jina'?

'জিন' শব্দটোৰ অৰ্থ কি?

(e) Is Indian Philosophy Spiritualistic?

ভাৰতীয় দৰ্শন আধ্যাত্মিকনে?

(f) "According to Cārvāka, only perceptible objects are real." Is it true?

"চাৰ্বাকৰ মতে, কেবল প্রত্যক্ষযোগ্য বস্তুহে যথার্থ।" উক্তিটো সঁচানে?

(g) Cārvāka recognizes existence of two/three/four gross elements.

(Choose the correct option)

চাৰ্বাকই দুটা/তিনিটা/চাৰিটা স্থূল উপাদানৰ অস্তিত্ব স্বীকাৰ কৰে।

(শুদ্ধ বিকল্পটো বাছি উলিওৱা)

(h) What does 'Buddha' mean?

'বুদ্ধ' শব্দৰ অৰ্থ কি?

(i) Which Buddhist school holds the theory of direct realism?

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ে সাক্ষাৎ বাস্তৱবাদ গ্ৰহণ কৰে?

A23/453

(Continued)

(3)

(j) How many kinds of Nirvāṇa are there according to Buddhism?

বৌদ্ধ দৰ্শনে নিৰ্বাণৰ কেইটা প্ৰকাৰ আছে?

(k) The concept of 'Nirjāra' is found in which school in India?

'নিৰ্জৰা'ৰ ধাৰণাটো ভাৰতীয় কোনটো দৰ্শনত আছে?

(l) Which Buddhist school places the highest importance on the study of the Pīṭaka?

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ে পিটক অধ্যয়নৰ অধিক গুৰুত্ব দিয়ে?

(m) What is the central theme of the Bhagavadgītā?

'ভগবদ্গীতা'ৰ কেন্দ্ৰীয় বিষয় কি?

(n) How many kinds of suffering are there according to Buddhism?

বৌদ্ধ দৰ্শনে দুখৰ নিৰ্বাণৰ পথটো কি?

(o) In which school of Indian philosophy is the concept of 'Māyā' found?

A23/453

(3)

(j) How many kinds of Nirvāṇa are recognized by Buddhism?

বৌদ্ধ দৰ্শনে নিৰ্বাণৰ কেইটা প্ৰকাৰ স্বীকাৰ কৰিছে?

(k) The concept of 'Nirjarā' is associated with which school in Indian Philosophy?

'নিৰ্জৰা'ৰ ধাৰণাটো ভাৰতীয় দৰ্শনৰ কোনটো সম্প্ৰদায়ৰ সৈতে জড়িত?

(l) Which Buddhist school gives exclusive importance on the authority of 'Sūta-piṭaka'?

কোনটো বৌদ্ধ সম্প্ৰদায়ে 'সূত্ৰপিটক'ৰ প্ৰামাণ্যৰ ওপৰত অধিক গুৰুত্ব আৰোপ কৰে?

(m) What is the literal meaning of the *Bhagavadgītā*?

'ভগবদ্গীতা'ৰ আক্ষৰিক অৰ্থ কি?

(n) How many paths are suggested by the Buddha Philosophy for the cessation of suffering?

দুখ নিবৃত্তিৰ উপায় হিচাপে বৌদ্ধ দৰ্শনে কেইটা পথ বা মাৰ্গৰ কথা উনুকিয়াইছে?

(o) In Jaina Philosophy the liberated persons are known as _____.

(Fill in the blank)

(4)

জৈন দৰ্শনত মুক্তিপ্ৰাপ্ত লোকসকলক _____ বোলা হয়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

(p) "Ananta Dharmakam Vastu"—which philosophical system supports this statement?

“অনন্ত ধৰ্মকং বস্তু”—কোনটো দাৰ্শনিক সম্প্ৰদায়ে এই উক্তিটো সমৰ্থন কৰে?

(q) Does Cārvāka Philosophy accept naturalism?

চাৰ্বাক দৰ্শনে স্বভাৱবাদ গ্ৰহণ কৰেনে?

(r) The theory of causation of Buddhism is known as _____.

(Fill in the blank)

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ কাৰ্যকাৰণ তত্ত্বটোক _____ হিচাপে জনা যায়।

(খালী ঠাই পূৰণ কৰা)

2. Give short answer to the following questions

(any five) :

2×5=10

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ চমু উত্তৰ দিয়া (যি কোনো পাঁচটা) :

(a) Out of four Puruṣārthas, Cārvāka accepts only two. What are these?

চাৰিটা পুৰুষাৰ্থৰ ভিতৰত চাৰ্বাকে কেৱল দুটা স্বীকাৰ কৰে। এই দুটা কি কি?

(5)

(b) Why is Cārvāka Philosophy 'Lokāyata Darśana'?

চাৰ্বাক দৰ্শনক কিয় 'লোকায়ত দৰ্শন' বোলা হয়?

(c) What are the two aspects of Indian Philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শন অনুসৰি ব্ৰহ্মৰ দুটা দৃষ্টিভঙ্গি কি কি?

(d) What are the three schools of Prasthānatrayī?

কোন তিনিখন শাস্ত্ৰক 'প্ৰস্থানত্ৰয়ী' বোলা হয়?

(e) How many kinds of Gītā and what are they?

'গীতা'ৰ মতে কৰ্ম কেইটা হয়?

(f) What are the three Vedas according to Cārvāka?

চাৰ্বাকৰ মতে তিনটি বেদ কি কি?

(g) What do you mean by 'Vaiśya'?

'বৈশ্য' বুজায় কি?

(h) Why is Cārvāka called 'Bahya'?

চাৰ্বাকক 'বাহ্য' বোলা হয় কিয়?

A23/453

(Continued)

A23/453

(b) Why is Cārvāka Philosophy known as 'Lokāyata Darśana'?

চাৰ্বাক দৰ্শনক কিয় 'লোকায়ত দৰ্শন' বোলা হয়?

(c) What are the two aspects of Brahman in Indian Philosophy?

ভাৰতীয় দৰ্শন অনুসৰি ব্ৰহ্মৰ দিশ দুটা কি কি?

(d) What are the three scriptures known as 'Prasthānatrayī'?

কোন তিনিখন শাস্ত্ৰক 'প্ৰস্থানত্ৰয়ী' বুলি কোৱা হয়?

(e) How many kinds of Karma are there in the *Gītā* and what are they?

'গীতা'ৰ মতে কৰ্ম কেইপ্ৰকাৰৰ আৰু কি কি?

(f) What are the three main Ṛṇas (obligation) according to the Veda?

বেদৰ মতে তিনিটা মুখ্য ঋণ কি কি?

(g) What do you mean by 'Triratna'?

'ত্ৰিবহ্ন' বুলিলে কি বুজা?

(h) Why is Sautrāntika theory called 'Bāhyānumeyavāda'?

সৌত্ৰান্তিক মতবাদক কিয় 'বাহ্যানুমেয়বাদ' বোলা হয়?

(6)

- (i) What is 'Bhavacakra'?
'ভৰচক্ৰ' কি?
- (j) Why does Nāgārjuna consider Śūnyavāda as the middle path?
নাগার্জুনে শূন্যবাদক কিয় মধ্যম পন্থা বুলি অভিহিত কৰিছে?
3. Answer/Write short notes on the following (any four) : 5×4=20
তলত দিয়াবোৰৰ বিষয়ে উত্তৰ/চমু টোকা লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :
- (a) Nature of Indian Philosophy
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ স্বৰূপ বা প্ৰকৃতি
- (b) Atheism of Cārvāka Philosophy
চাৰ্বাক দৰ্শনৰ নিবীশ্বৰবাদ
- (c) Denial of inference and testimony as a valid source of knowledge (Cārvāka)
জ্ঞানৰ বৈধ উৎস হিচাপে অনুমান আৰু শব্দৰ অস্বীকাৰ (চাৰ্বাক)
- (d) Upaniṣadic concept of Ātman
উপনিষদত আত্মাৰ ধাৰণা
- (e) What is the significance of 'Kevala-Jñāna'?
'কেৱল-জ্ঞান'ৰ তাৎপৰ্য কি?

A23/453

(Continued)

(7)

- (f) Jaina Navatattva
জৈন নবতত্ত্ব
- (g) Nirvāṇa as the highest ideal of B
বৌদ্ধ দৰ্শনৰ সৰ্বোচ্চ আদৰ্শ হিচাপে নিৰ্বাণ
- (h) Bāhyapratyakṣavāda of Vaibhās
বৈভাষিক সম্প্ৰদায়ৰ বাহ্যপ্ৰত্যক্ষবাদ

4. Answer the following questions

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো)

(a) Write an explanatory note of Indian Philosophy.
ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশ টোকা লিখা।

(b) Is Indian Philosophy
ভাৰতীয় দৰ্শন দুখবাদী আলোচনা কৰা।

(c) What is Yoga and the three types
'গীতা'ৰ মতে যোগ ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain Upaniṣadic
Reality of
উপনিষদৰ

A23/453

(7)

(f) Jaina Navatattva

জৈন নৱতত্ত্ব

(g) Nirvāṇa as the highest ideal of Buddhism

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ সৰ্বোচ্চ আদৰ্শ হিচাপে নিৰ্বাণ

(h) Bāhyapratyakṣavāda of Vaibhāṣika school

বৈভাষিক সম্প্ৰদায়ৰ বাহ্যপ্রত্যক্ষবাদ

4. Answer the following questions (any four) :

10×4=40

নিম্নলিখিত প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ লিখা (যি কোনো চাৰিটা) :

(a) Write an explanatory note on development of Indian Philosophy.

ভাৰতীয় দৰ্শনৰ ক্ৰমবিকাশ সম্পৰ্কে এটি ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

(b) Is Indian Philosophy pessimistic? Discuss.

ভাৰতীয় দৰ্শন দুখবাদী বা নিৰাশাবাদী দৰ্শন হয়নে? আলোচনা কৰা।

(c) What is Yoga according to *Gītā*? What are the three types of Yoga? Explain.

'গীতা'ৰ মতে যোগ কি? তিনি প্ৰকাৰৰ যোগ কি কি? ব্যাখ্যা কৰা।

(d) Explain Upaniṣadic concept of Ultimate Reality or Brahman.

উপনিষদৰ পৰমাত্মা বা ব্ৰহ্মৰ ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

(e) Write an explanatory note on Cārvāka ethics.

চাৰ্বাক নীতিতত্ত্ব সম্পৰ্কে এটি ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

(f) Discuss metaphysical view of Cārvāka Philosophy.

চাৰ্বাক দৰ্শনৰ অধিবিদ্যা বা পৰাবিদ্যামূলক মতবাদটো আলোচনা কৰা।

(g) Discuss Seven Forms of Judgement advocated by Jaina Philosophy.

জৈন দৰ্শনৰ সপ্তভংগী নয়ৰ ধাৰণাটো আলোচনা কৰা।

(h) Write an explanatory note on Jaina metaphysics.

জৈন অধ্যাত্মতত্ত্ব সম্পৰ্কে এটি ব্যাখ্যামূলক টোকা লিখা।

(i) Explain and examine the theory of momentariness of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ ক্ষণিকবাদ তত্ত্বটোৰ সমীক্ষাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।

(j) Briefly discuss different schools of Buddhism.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ বিভিন্ন সম্প্ৰদায়সমূহৰ বিষয়ে চমুকৈ আলোচনা কৰা।

★ ★ ★